

NRP-valmistelun tilannekatsaus

Uudistuva ja osaava Suomi seurantakomitea
3.6.2026, Hämeenlinna
Valtteri Karhu

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

MMF 2028 - 2034

EU:n monivuotisen rahoituskehysten valmistelutilanne

- Neuvoston puheenjohtajamaa (Pj) Kypros toimittaa kesäkuussa ns. neuvottelulaatikon päivityksen, joka sisältänee myös määrärahat eri budjettiotsakkeisiin (alustava päivämäärä 10.6).
- Euroopan parlamentti (EP) olisi näillä näkymin korottamassa kumppanuussuunnitelmien -rahoitusvolyymia merkittävästi ja lisäämässä runsaasti korvamerkintöjä perussopimusten mukaisten politiikkasektoreiden turvaamiseksi.
- EP:n kannan on tarkoitus valmistua vuoden vaihteen tienoilla.
- Myös Alueiden komitea on asettanut painetta kokonaisrahoituksen huomattavalle lisäykselle.
- Aikaisempien neuvottelukierrosten perusteella jäsenmaiden saannosta sovittaneen MFF-neuvottelujen viime metreillä.

NRP-asetuksen valmistelutilanne

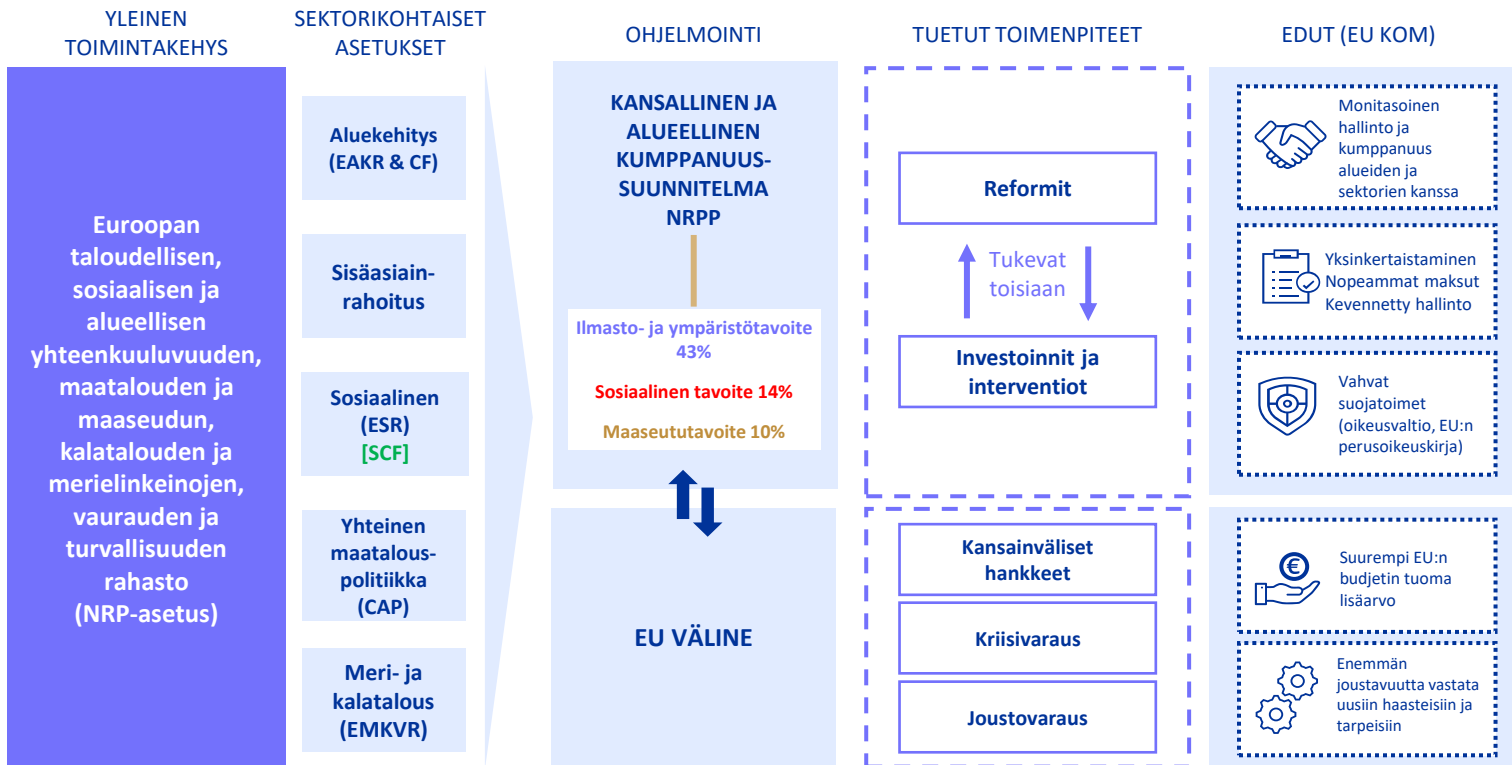

- Pj. Kypros tavoittelee kesäkuun aikana asetuksesta ns. osittaista yleisnäkemyistä.
- Pj:n ehdotus ei sisällä ns. neuvottelulaatikkoon sisältyviä kohtia (mm. rahoitus), joista neuvotelleen jäsenmaiden päämiesten kesken.
- Pj ei ole tehnyt komission asetusehdotukseen isoja muutoksia, joka on ollut myös Suomen kantojen ja edun mukaista.
- Hyväksyntä mahdollistaisi periaatteessa myös ns. yhteispäätösmenettelyn mukaiset neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa tulevilla Irlannin pj.-kaudella.

Kumppanuussuunnitelman hallintorakenteen valmistelun työryhmä

- Asetettiin 13.3.2026 pääministeri Orpon toimesta
- Tehtävät:
 - laatia ehdotus Suomen kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman valmistelun ja toimeenpanon hallintorakenteeksi sisältäen ehdotukset koordinoivaksi toiminnoksi, hallintoviranomaisiksi, maksajavirastoksi ja tarkastusviranomaiseksi. Huomiota tuli etenkin kiinnittää koordinoivan toiminnon toimivallan määrittelyyn ja rooliin ohjaavana toimijana.
 - valmistella aikataulu ja toimet kumppanuussuunnitelman valmistelemiseksi ml. yhteistyö sidosryhmien ja alueellisten toimijoiden kanssa. Edelleen työryhmän tuli arvioida uuden hallintorakenteen edellyttämiä mahdollisia lainsäädännön muutostarpeita.
 - käydä keskustelua komission antaman nk. NRP-asetusehdotuksen kumppanuusrahaston erityistavoitteista (3 artikla) ja niiden keskinäisistä painotuksista tulevassa kansallisessa ohjelmassa vaikut-tavuus huomioiden.
- PJ VNK, jäsenet: MMM, SM, TEM, VM, YM
- Raportin julkaisu:

Kansallinen ja alueellinen kumppanuusrahasto (NRP-rahasto)

Arvio Suomen NRP-rahoituksesta

(2025 kiintein hinnoin)

Sektorit	EU-rahoitus	43 % (min.) Ilmasto ja ympäristö	14 % (min.) Sosiaalinen	10 % (min. M€) Maaseutualueet
Maatalouspolitiikan (CAP) ja kalastuksen (CFP) suorat tulotuet	min. 4,3 mrd. €	3,7 mrd. €		
Taloudellinen, alueellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus, mukaan lukien kalastus, maaseutuyhteisöt ja matkailu (ennalta jakamaton)	2,7 mrd. €		0,6 mrd. €	0,4 mrd. €
Muuttoliike ja rajaturvallisuus	min. 1,4 mrd. €			
Sosiaalisen ilmastorahasto	0,3 mrd. €			
Catalyst Europe	-			
		(pl. puolustus)		

Työryhmän ehdotukset:

kumppanuussuunnitelman hallintorakenne

- Työryhmä keskittyi työssään tarkastelemaan erityisesti kumppanuussuunnitelman valmistelun ja toimeenpanon koordinointia tai yhteensovitusta valtioneuvoston tasolla.
- Muut asetuksen edellyttämät viranomaiset määritellään myöhemmin, kun suunnitelman rakenne ja sisältö tarkentuu.
- Työryhmä on todennut tarpeen yksinkertaistaa nykyistä hallinnointimallia, varmistaen samalla kumppaneiden tasapuolisen edustuksen ja asetuksen edellyttämän monitasoisen hallinnon.
- Työryhmän näkemyksen mukaan suunnitelman toimeenpanossa mukana olevien välittävien toimijoiden määrää tulisi vähentää nykyisestä.
- Suunnitelman valmisteluvaihe ja toimeenpanovaihe voidaan erottaa niin, että toimeenpanovaiheessa toimeenpanosta voi vastata eri viranomaiset kuin valmisteluvaiheessa suunnitelman laatimisesta

EU-ministerivaliokunta ja talouspoliittinen ministerivaliokunta

Suunnittelua koordinoiva rakenne: VNK tai VM
Toimeenpanon koordinoiva toiminto: VNK tai VM

- Suunnitelman valmistelun koordinaatio
- Lainsäädäntö hankkeiden koordinaatio
- Tietojärjestelmäratkaisujen koordinaatio
- Suunnitelman toimeenpanovaiheessa koordinoivan toiminnon tehtävät

Suunnitelman valmisteluvaiheessa hyödynnettäisiin laaja-alaisesti osaamista sekä ministeriöistä että kumppanuusperiaatteen mukaisesti mm. alueilla.

Työryhmän ehdotukset:

kumppanuussuunnitelman valmistelu

- Poliittisen linjauksen pohjalta käynnistetään suunnitelman valmistelu kesän 2026 aikana.
- Suunnitelman valmistelu koordinoidaan ministeriöiden edustajista koostuvassa ryhmässä tiiviissä vuorovaikutuksessa asetusehdotuksessa edellytettujen tahojen kanssa (ml. Ahvenanmaa) kumppanuusperiaatetta noudattaen
- Kiireellisimmin tulisi valmistella kumppanuussuunnitelman lukurakenne eli millaisia kansallisia, alakohtaisia ja tarpeen mukaan alueellisia ja maantieteellisiä lukuja suunnitelma sisältää.
- Valmisteluvastuuta jaetaan esimerkiksi eri luvuista vastaaville tahoille, jotka valmistelevat vastuullaan olevat suunnitelman luvut myös kumppanuusperiaatteen mukaisesti.

Suunnitelman valmisteluhanke, johon kootaan asiantuntijat
VNK, VM, MMM, SM, YM ja TEM

Muut ministeriöt osallistuisivat valmisteluun omien toimialavastuidensa mukaisesti

Jory

sihteeristö

Alatyöryhmä

Alatyöryhmä

Alatyöryhmä

Mahdollisiin alatyöryhmiin osallistuisivat asetusehdotuksen mukaiset kumppanitahot edustuksellisesti ja perustuen valmisteltavaan sisältöön

Säädösvalmisteluhanke, johon osallistuvat ainakin
VNK, VM, MMM, SM, YM ja TEM

Kumppanuusrahaston tavoitteet ja painotukset

- Asetusehdotuksen mukaisesti jäsenvaltion tulee suunnitelmassaan vastata kaikkiin 2 artiklan yleistavoitteisiin ja edistää kattavasti ja riittävällä tavalla kaikkia 3 artiklassa mainittuja erityistavoitteita.
- Työryhmän näkemys on, että NRPP-rahoitusta tulisi erityisesti kohdentaa rajattuun määrään isoja nk. kulmakivitoimia, joilla toimeenpantaisiin NRP-suunnitelmaa.
- Toimenpiteitä priorisoitaessa on tarkasteltava myös työnjakoa kilpailukykyrahaston, Horisontti Eurooppa -ohjelman ja kumppanuusrahaston välillä, jotta vältetään päällekkäisyyksiltä.
- Suunnitelmaa valmisteltaessa tulisi priorisoida investointeja ja uudistuksia, joilla arvioidaan olevan talouskasvua ja julkista taloutta vahvistava vaikutus.
- Tulosperusteisessa mallissa maksatukset EU:lta perustuisivat pääosin uudistuksiin ja investointeihin kytkeytyvien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen sekä uudistusten toteutumiseen.
- Työryhmällä ei ole varsinainen toimien priorisointiin edellytyksiä tässä vaiheessa.

Tietojärjestelmäratkaisut

- Ratkaistavana on kaksi asiaa tietojärjestelmänäkökulmasta:
 - A) viranomaisen ja hanketoimijan välinen vuorovaikutus (haut, myönnöt , maksaminen, seuranta jne.)
 - B) raportointi viranomaisilta komissiolle
- Työryhmä ehdottaa:
 - Alkavan kauden osalta tukeuduttaisiin nykyisiin sektorikohtaisiin EU-rahoituksen tietojärjestelmiin, joita ovat työ- ja elinkeinoministeriön EURA2021, maa- ja metsätalousministeriön Hyrrä ja sisäministeriön EUSA
 - Pidemmän aikavälin tavoitteena on siirtyä yhteen järjestelmään rahoituksen haun, myöntöjen ja seurannan osalta (A). Rahoituskehyskauden 2028-2034 aikana siirtymä valmistellaan siten, että yhteen järjestelmään voidaan siirtyä viimeistään vuonna 2035 alkavan rahoituskehyskauden alussa.
 - NRPP-kokonaisuutta koordinoiva toiminto asettaa tietojärjestelmähankeen viimeistään, kun rahoituskehyskausi 2028 alkaa. On tärkeää, että yhteen järjestelmään siirtyminen ei vaaranna tukien maksun häiriötöntä jatkumista ja se huomioi esimerkiksi maksajavirastovaatimukset.
 - Raportoinnin osalta selvitetään, voiko RRP-järjestelmää jatkokehittää siten, että NRP-suunnitelman raportointi komissiolle voidaan hoitaa sen kautta

Kiitos